

Is le meisínaistriúchán [Nasc] a gineadh aistriúchán an leathanaigh seo. Is féidir earráidí a bheith i meisínaistriúcháin a d'fhéadfadh soiléireacht agus cruinneas a laghdú; ní ghlacann an tOmbudsman aon dliteanas i leith aon neamhréireachtaí. Chun an fhaisnéis is iontaofa agus an deimhneacht dhlíthiúil a fháil, féach ar an leagan foinseach i Béarla atá nasctha thuas. Chun tuilleadh eolais a fháil féach ar ár mbeartas teanga agus aistriúcháin [Nasc].

Cinneadh maidir leis an gcaoi ar dhéileáil an tÚdarás Eorpach um Shábháilteacht Bia (EFSA) le hiarratas ar rochtain phoiblí ar dhoiciméid a bhaineann le togra chun srian a chur le luaidhe in armlón (cás 2124/2021/MIG)

Cinneadh

Cás 2124/2021/MIG - Tosaithe an 17/12/2021 - Moladh faoi 02/05/2022 - Cinneadh an 14/11/2022 - Institiúid ábhartha An tÚdarás Eorpach um Shábháilteacht Bia (Moladh arna gcomhaontú ag an institiúid) |

Bhain an cás le hiarratas ar rochtain phoiblí ar dhoiciméid atá i seilbh an Údaráis Eorpaigh um Shábháilteacht Bia (EFSA) maidir le luaidhe in armlón. Thóg sé breis agus seacht mí ar EFSA chun déileáil leis an iarratas, rud a chuir síneadh leis an spriocdháta ar ócáidí éagsúla, agus a chuir cosc ar an ngearánach na doiciméid a úsáid chun ranníocaíocht a ullmhú do chomhairliúchán poiblí arna eagrú ag gníomhaireacht eile de chuid an Aontais Eorpaigh.

Chuir an tOmbudsman túis le fiosrúchán agus chinn sé go raibh drochriarachán ann maidir leis an gcaoi ar dhéileáil EFSA le hiarratas ón ngearánach ar rochtain agus, go sonrach, maidir lena mhainneachtaí cloí leis na teorainneacha ama atá leagtha amach i reachtaíocht an Aontais maidir le rochtain phoiblí ar dhoiciméid. Mhol sí gur cheart do EFSA deireadh a chur lena chleachtas maidir leis na teorainneacha ama forordaithe a shíneadh thar 30 lá oibre agus 'réiteach cothrom' á mholadh aige. Mhol sí freisin gur cheart do EFSA liosta de na doiciméid a shainaithníonn sé ina bhfuil iarratas rochtana a fhoirmliú i dtéarmaí leathana a sholáthar d'iarratasóirí ag céim luath.

Thug EFSA freagra dearfach ar mholtáí an Ombudsman, ag gealladh go n-athródh sé a rialacha agus a chleachtais chun a chinntíú go ndéanfar iarratais ar rochtain phoiblí ar dhoiciméid a phróiseáil go tapa. Dhún an tOmbudsman an fiosrúchán, ag cur fáilte roimh fhreagra dearfach EFSA agus na céimeanna atá glactha aige cheana féin agus a bheartaíonn sé a ghlacadh chun a moltaí a chur chun feidhme.

Cúlra an ghearáin

- 1.** In 2019, d'iarr an Coimisiún Eorpach ar an nGníomhaireacht Eorpach Ceimiceán (ECHA) measúnú a dhéanamh ar an riosca [1] a bhaineann le luaidhe in armlón agus meáchain iascaireachta [2] [2]. Chun críche a mheasúnaithe riosca, fuair ECHA faisnéis maidir le géimfheoil agus luaidhe i ngéimfheoil ón Údarás Eorpach um Shábháilteacht Bia (EFSA). Tar éis dó a mheasúnú a thabhairt chun críche, mhol ECHA srian a chur le húsáid luaidhe agus chuaigh sé i gcomhairle leis an bpobal ina leith sin (bhí an comhairliúchán poiblí ar oscailt go dtí an 24 Meán Fómhair 2021).
- 2.** I mí Feabhra 2021, d'iarr an gearánach rochtain phoiblí [3] ar EFSA ar na doiciméid a chuir sé ar fáil do ECHA i gcomhthéacs mheasúnú riosca ECHA, toisc go raibh sé beartaithe aige a bheith rannpháirteach sa chomhairliúchán poiblí. Chuir EFSA in iúl don ghearánach go dtabharfad sé freagra faoin 16 Márta 2021.
- 3. Chuir** EFSA síneadh faoi dhó leis an teorainn ama dá fhreagra agus, i mí Aibreán 2021, mhol sé mar ‘réiteach cothrom’ [4] go dtabharfad sé freagra laistigh de thréimhse ama a chuirfeadh ar a chumas a mheasúnú ar na doiciméid atá i gceist a thabhairt chun críche.
- 4.** I mí na Bealtaine 2021, chuir EFSA in iúl don ghearánach gur shainaithin sé cúig dhoiciméad a thagann faoin iarraig: ríomhphost chuig ECHA ina bhfuil ceithre cheangaltán. Thug EFSA rochtain don ghearánach ar chodanna den ríomhphost agus ar cheangaltán amháin. A mhéid a bhaineann leis na trí dhoiciméad atá fágtha, chuir EFSA síneadh leis an teorainn ama dá fhreagra go dtí an 26 Bealtaine 2021. Chuir EFSA in iúl don ghearánach freisin go bhféadfadh sé athbhreithniú a iarraig ar an gcinneadh maidir leis an gcéad bhaisc doiciméad (trí ‘iarratas deimhnitheach’) a dhéanamh láithreach nó tar éis ghlacadh chinneadh EFSA maidir leis na doiciméid eile.
- 5.** An 28 Bealtaine 2021, thug EFSA rochtain don ghearánach ar chodanna den dara báisc doiciméad: dhá mhalartú ríomhphoist ghearra idir EFSA agus dhá údarás de chuid na mBallstát maidir le faisnéis faoi bhia daoine aonair a bhfuil baint acu leis an bhfiach agus a dteaghlaigh. A mhéid a bhaineann leis an doiciméad atá fágtha, tábla ina bhfuil sonraí maidir le luaidhe i ngéimfheoil, chuir EFSA síneadh leis an teorainn ama cúig huaire níos mó (i ndeireadh an 28 Meán Fómhair 2021, is é sin, go dtí go dtabharfar an comhairliúchán poiblí a rinne ECHA i gcrích).
- 6.** An 21 Meán Fómhair 2021, d'iarr an gearánach athbhreithniú ar chinneadh intuigthe EFSA gan rochtain a thabhairt ar an doiciméad atá fágtha (trí ‘iarratas deimhnitheach’ a dhéanamh).
- 7.** I mí Dheireadh Fómhair 2021, thug EFSA rochtain leathan don ghearánach ar an doiciméad eile.
- 8.** Agus é míshásta leis an moill a thabhaigh EFSA, d'iompaigh an gearánach chuig an

Ombudsman. D'oscail an tOmbudsman fiosrúchán ar an am a thóg EFSA chun déileáil le hiarratas an ghearánaigh ar rochtain phoiblí ar dhoiciméid. Le linn an fhiosrúcháin, rinne foireann fiosrúchán an Ombudsman iniúchadh ar na doiciméid a bhí i gceist agus ar chodanna de chomhad EFSA ar an gcás. Bhuaill an foireann fiosrúchán le hionadaithe ó EFSA freisin. Roinneadh tuarascáil ar an gcruiinniú sin [5] leis an ngearánach a thug a bharúlacha ina dhiaidh sin.

Moltaí an Ombudsman

9. Bhí an tOmbudsman den tuairim nár bhain iarratas rochtana an ghearánaigh le 'lón an-mhór doiciméad' nó le 'doiciméad an-fhada', ar réamhchoinníoll é chun réiteach cothrom a mholadh faoi reachtaíocht AE maidir le rochtain phoiblí ar dhoiciméid (Rialachán 1049/2001 [6]).

10. Ina theannta sin, thug an tOmbudsman faoi deara nach ndeachaigh EFSA i dteaghmháil leis an ngearánach ar dtús maidir le réiteach cothrom a d'fhéadfadh a bheith ann ach amháin tar éis don uasteorainn ama 30 lá oibre dul in éag. Thairis sin, níor mhínígh EFSA méid ionlán an "réiteach cothrom" ar an ngearán ná níor liostaigh sé na doiciméid shonracha a shainaithin sé.

11. Mheabhraigh an tOmbudsman freisin, de réir cásdlí, nach féidir síneadh a chur leis an uasteorainn ama 30 lá oibre i gceist le réiteach cothrom.

12. I bhfianaise na moille suntasaí a d'fhág nach bhféadfadh an gearánach na doiciméid a úsáid agus a rannchuidiú le comhairliúchán poiblí ECHA á ullmhú aige, chinn an tOmbudsman gurbh ionann an chaoi ar dhéileáil EFSA le hiarratas rochtana an ghearánaigh agus drochriarachán. Rinne sí an dá mholadh seo a leanas [7] :

Faoi Aireagal 6(3) de Rialachán 1049/2001 chun déileáil le hiarrataí ar rochtain phoiblí, ba cheart do EFSA deireadh a chur lena chleachtas, mar a léirítear ina rialacha cur chun feidhme [8], na teorainneacha ama forordaithe a shíneadh thar 30 lá oibre.

Má mheasann EFSA go bhfuil iarratas ar rochtain phoiblí leagtha amach i dtéarmaí leathana, ba cheart dó liosta de na doiciméid shonracha a shainaithníonn sé ag céim luath a chur ar fáil d'iarratasóirí, ionas go mbeidh na hiarratasóirí in ann a n-iarratas a shoiléiriú, más gá.

Measúnú an Ombudsman tar éis na moltaí

13. Mar fhreagra ar mholtaí an Ombudsman, gheall EFSA [9] go n-athródh sé a rialacha agus a chleachtais chun a chinntíú go bpróiseálfar iarratais ar rochtain phoiblí ar dhoiciméid go tapa, i gcomhréir le Rialachán 1049/2001.

14. Go sonrach, dhearbhaigh EFSA a thiomantas don tréadhearcacht, agus tagairt á déanamh aige don líon suntasach doiciméad a fhoilsíonn sé go réamhghníomhach agus dá iarrachtaí

ginearálta chun déileáil go héifeachtúil le hiarrataí ar rochtain phoiblí. Mhínigh EFSA nach raibh ach ardán tiomnaithe nua seolta aige [10] lena n-éascaítear iarrataí ar rochtain phoiblí ar dhoiciméid a chur isteach. Dúirt sé freisin go raibh sé i mbun urlis TF a bhunú lena bhféadfar ríomh réalaíoch a dhéanamh ar an méid ama is gá chun iaraidh shonrach ar rochtain a phróiseáil nuair a fhaightear í.

15. Maidir lena rialacha, gheall EFSA athbhreithniú a dhéanamh ar a chinneadh ábhartha agus treoir a thabhairt d'iarratasóirí, lena n-áirítear i bhfoirm seimineár ar líne, chun an pobal a chur ar an eolas faoina nós imeachta maidir le hiarrataí ar rochtain a phróiseáil.

16. Maidir le hiarrataí an-mhór ar rochtain, gheall EFSA go gcuirfeadh sé liosta de dhoiciméid shainitheanta ar fáil d'iarratasóirí go luath as seo amach, agus go rachadh sé i dteaghmháil le hiarratasóirí chun teacht ar réiteach go tapa.

17. Fáiltíonn an tOmbudsman roimh fhreagra dearfach EFSA ar a cuid moltaí, moltaí a thugann aghaidh, dar léi, ar na saincheisteanna a ardaíodh leis an ngearán seo. Tá súil aici go ndéanfaidh EFSA obair leantach ar a ghealltanais agus iarrann sí ar EFSA í a chur ar an eolas faoi aon dul chun cinn breise maidir le cur chun feidhme na mbeart atá beartaithe aige fós a dhéanamh sa cheathrú mí.

Conclúid

Bunaithe ar an bhfiosrúchán, dúnann an tOmbudsman an cás seo leis an gconclúid seo a leanas:

Ghlac EFSA le moltaí an Ombudsman.

Cuirfear an gearánach agus EFSA ar an eolas faoin gcinneadh sin .

Emily O'Reilly Ombudsman Eorpach

Strasbourg, 14/11/2022

[1] Déanann ECHA meastóireacht ar an riosca don tsláinte phoiblí nó don chomhshaol i ndáil le substaint shonrach a mhonarú, a chur ar mharcáil nó a úsáid, agus féadfaidh sé a mholadh conas aghaidh a thabhairt ar an riosca sin. Rialachán 1907/2006 maidir le Clárú, Meastóireacht, Údarú agus Srianadh Ceimiceán (REACH), lena mbunaítear Gníomhaireacht Eorpach Ceimiceán:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A02006R1907-20140410> [Nasc].

[2] Chun tuilleadh eolais a fháil, tabhair cuairt ar:

<https://echa.europa.eu/hot-topics/lead-in-shot-bullets-and-fishing-weights> [Nasc].

[3] Faoi Rialachán 1049/2001 maidir le rochtain phoiblí ar dhoiciméid ó Pharlaimint na hEorpa, ón gComhairle agus ón gCoimisiún:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/ALL/?uri=celex%3A32001R1049> [Nasc] a bhfuil feidhm aige maidir le EFSA i gcomhréir le hAirteagal 41(1) de Rialachán 178/2002 lena leagtar síos prionsabail ghinearálta agus ceanglais ghinearálta dhlí an bhia, lena mbunaítear an Túdarás Eorpach um Shábháilteacht Bia agus lena leagtar síos nósanna imeachta i gcúrsaí sábháilteachta bia:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A02002R0178-20210526> [Nasc].

[4] Thagair EFSA d'Airteagal 6(3) de Rialachán 1049/2001.

[5] Tá tuarascáil an chruinnithe iomlán ar fáil ag:

<https://www.ombudsman.europa.eu/en/doc/inspection-report/en/155312> [Nasc].

[6] Féach fonóta 3.

[7] Tá téacs iomlán an mholta agus an measúnú as ar eascair sé ar fáil ag:

<https://www.ombudsman.europa.eu/en/recommendation/en/155508> [Nasc].

[8] Airteagal 4 den Chinneadh ón mBord Bainistíochta lena leagtar síos socruithe praiticiúla chun Rialachán (CE) Uimh. 1049/2001 agus Airteagal 6 agus Airteagal 7 de Rialachán (CE) Uimh. 1367/2006 a chur chun feidhme:

<https://www.efsa.europa.eu/sites/default/files/documents/wp200327-a2.pdf> [Nasc].

[9] Tá freagra EFSA ar mholadh an Ombudsman ar fáil ag:

<https://www.ombudsman.europa.eu/en/doc/correspondence/en/161298> [Nasc].

[10] Féach: <https://connect.efsa.europa.eu/RM/s/> [Nasc] (is féidir físeán faoi conas iarratas a dhéanamh ar rochtain phoiblí ar dhoiciméid trí Thairseach EFSA a fháil anseo:

https://www.youtube.com/watch?v=k_L2d81Cefo [Nasc]).